

**សេចក្តីថ្លែងការណ៍រួម
ពីទិវាគ្មានការប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្ម**

ក្រោមទិសស្តោក

**រួមគ្នាភាគបន្ថយផលប៉ះពាល់ថ្នាំកសិកម្មដើម្បីធានាបាននូវសុខុមាលភាព
និងសុវត្ថិភាពស្បៀង**

ខេត្តក្រចេះ ថ្ងៃទី១១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៤

យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាជាតំណាងប្រជាកសិករ អង្គការសង្គមស៊ីវិល ដៃគូអភិវឌ្ឍ ស្ថានប័ណ្ណជរដ្ឋាភិបាល សិស្ស និងស្ត្រីសរុបជាង៥០០ នាក់ដែលបានចូលរួមក្នុងទិវាគ្មានការប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្មប្រចាំឆ្នាំ ២០១៤នៅខេត្តក្រចេះ សូមអំពាវនាវយ៉ាងទទួចដល់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដៃគូអភិវឌ្ឍ និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធសូមជួយដោះស្រាយការព្រួយបារម្ភ និងសំណូមពររបស់យើងខ្ញុំទាំងអស់គ្នាលើបញ្ហាការប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្មដែលមានគ្រោះថ្នាក់ខ្លាំងក្រៃលែងដូចខាងក្រោម៖

១. រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ

- ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ គួរផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែមទៀតលើការគ្រប់គ្រងថ្នាំកសិកម្ម និងសម្ភារៈកសិកម្មដើម្បីធានាបាននូវសុវត្ថិភាពអំពីការប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្ម។
- ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ គួរបន្តគាំទ្រថវិកាដល់មន្ទីរកសិកម្មគ្រប់ខេត្ត/ក្រុងដើម្បីពង្រឹង និងពង្រីកការអនុវត្តប្រព័ន្ធប្រពលវប្បកម្មដំណាំស្រូវ (បវស) វិធានការចម្រុះគ្រប់គ្រងដំណាំ(អាយ ភី អឹម) ការអនុវត្តកសិកម្មល្អ(ដី អេ ភី) ពិពិធកម្មកសិកម្មដើម្បីបង្កើនផលិតផលនិងផលិតភាពកសិកម្មដល់កសិករ។
- នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយនៃអគ្គនាយកដ្ឋានកសិកម្ម គួរបន្តជំរុញការផ្សព្វផ្សាយពីថ្នាំកសិកម្មដែលហាមឃាត់ និងមានគ្រោះថ្នាក់ខ្លាំងក្រៃលែង បទដ្ឋានបច្ចេកទេសកសិកម្មប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយនានា ឬចុះដោយផ្ទាល់ដល់មូលដ្ឋាន។
- នាយកដ្ឋាននីតិកម្មកសិកម្ម គួរបន្តពង្រឹងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីការគ្រប់គ្រងថ្នាំកសិកម្ម និងជីគីមី អោយមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ និងចាត់វិធានការចំពោះការនាំចូលថ្នាំកសិកម្មខុសច្បាប់។

- បន្តពង្រឹងការផ្សព្វផ្សាយតាមរយៈវិទ្យុជាតិ ទូរទស្សន៍ជាតិ ផ្ទាំងរូបភាពធំៗ ពីគ្រោះថ្នាក់បណ្តាលមកពីថ្នាក់សិក្សា និងជីគីមី និងហាមឃាត់ការផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្មថ្នាក់សិក្សាលើគ្រប់ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ។
- ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ គួរជំរុញនិងលើកទឹកចិត្តដល់ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនានា គួរធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវរកជំរើសមានប្រសិទ្ធភាពនានា ដើម្បីជំនួសការប្រើប្រាស់ថ្នាក់សិក្សានិងជីគីមី។

២. វិស័យឯកជន

- លើកទឹកចិត្ត និងចូលរួមអនុវត្តការអភិវឌ្ឍបែតង តាមរយៈការធានាសុវត្ថិភាពបរិស្ថានល្អក្នុងទឹកនៃឯកជនសំអាតកាកសំណល់ពុលមុននឹងបញ្ចេញមកក្រៅ។ល។
- ក្រុមហ៊ុននាំចូលសម្ភារកសិកម្ម ដូចជា គ្រាប់ពូជ ថ្នាក់សិក្សា និងជីគីមី គួរគោរពតាមច្បាប់ ក្នុងការបកប្រែជាភាសាខ្មែរ និងធានាបាននូវគុណភាពខ្ពស់
- សូមបញ្ឈប់ការនាំចូលឫសលិចថ្នាំពុលកសិកម្មដែលមានគ្រោះថ្នាក់ក្រៃលែង។
- សូមបន្តការគាំទ្រក្នុងការប្រមូលទិញ និងបង្កើនតំលៃផលិតផលសរីរាង្គដែលកសិករបានផលិតក្នុងទីផ្សារ។
- ធានាគារឯកជន និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនានា គួរពង្រីក និងផ្តល់ជាឥណទានវិស័យកសិកម្មដល់កសិករក្នុងកំរិតអត្រាការប្រាក់ទាប។
- បន្តពង្រីក និងបង្កើនកិច្ចសហការ ជាមួយគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធក្នុងការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីសហគមន៍កសិកម្មឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។

៣. អ្នកបរិភោគ និងអ្នកប្រើប្រាស់

- បន្ត និងបង្កើនការគាំទ្រផលិតផលកសិកម្មធម្មជាតិ រឺ កសិកម្មសរីរាង្គ។
- ស្វែងយល់អំពីបញ្ហានានា ដែលបណ្តាលមកពីឥទ្ធិពលនៃថ្នាក់សិក្សា និងជីគីមី ដែលអាចប៉ះពាល់ដល់សុខភាពមនុស្ស សត្វ បរិស្ថាន និងស្បៀងអាហារ។
- បន្តការចូលរួមគ្រប់សកម្មភាពដែលទាក់ទងនឹងការទប់ស្កាត់ និងកាត់បន្ថយថ្នាក់សិក្សា និងជីគីមីក្នុងសហគមន៍ និងតំបន់ដែលរស់នៅដើម្បីចូលរួមក្នុងការធានាបាននូវសុវត្ថិភាព និងនិរន្តរភាពកសិកម្ម។

៤. អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលជាតិ និងអន្តរជាតិ

- បន្តការចូលរួមផ្តល់ជាមតិយោបល់ និងតាមដានលើសេចក្តីព្រាងច្បាប់ពាក់ព័ន្ធនានា ក៏ដូចជាការអនុវត្តន៍លើការគ្រប់គ្រង និងប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្ម ជីគីមីកសិកម្ម និងគ្រាប់ពូជដំណាំឲ្យបានសកម្មដើម្បីធានានូវនិរន្តរភាពបរិស្ថាន និងកសិកម្មនៅកម្ពុជា។
- បន្តចូលរួមអនុវត្តសកម្មភាពកាត់បន្ថយការប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្ម និងជីគីមី ជាពិសេសទប់ស្កាត់ការនាំចូលពូជដំណាំកែច្នៃហ្សែន(GMO) និងបង្កើនការយល់ដឹងពីគ្រោះថ្នាក់នៃការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមី។
- បន្តចូលរួមការតាមដានការលក់ដូរ ការចែកចាយ ការឃោសនាពាណិជ្ជកម្ម ថ្នាំកសិកម្មទៅតាមក្បួនច្បាប់អន្តរជាតិ។
- ជំរុញ និងលើកទឹកចិត្តសហគមន៍កសិករ ឲ្យបន្ត និងពង្រីកការអនុវត្តកសិកម្មសរីរាង្គដោយប្រើប្រាស់នូវធនធានដែលមានក្នុងតំបន់។
- ជំរុញការអនុវត្តប្រព័ន្ធប្រពលវប្បកម្មដំណាំស្រូវ (បវស) វិធានការចម្រុះគ្រប់គ្រងដំណាំ (អាយ ភី អឹម) ការអនុវត្តកសិកម្មល្អ (ដី អេ ភី) និងពិពិធកម្មកសិកម្ម កសិកម្មចម្រុះ។
- បង្កើនការគាំទ្រដល់សហគមន៍កសិករ ដើម្បីចងក្រងជាបណ្តាញកសិករក្នុងការជ្រើសរើសពូជផលិតពូជ និងការទិញរួម លក់រួម។
- បណ្តុះបណ្តាលធនធានមនុស្ស សម្របសម្រួលការផ្តល់ព័ត៌មានអំពីទីផ្សារ និងព័ត៌មាននានាដល់សហគមន៍កសិករ និងជួយស្វែងរកទីផ្សារសំរាប់ផលិតផលសរីរាង្គ។
- ស្រាវជ្រាវ និងផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកទេសសមស្របដល់កសិករដើម្បីបង្កើនផលិតភាពកសិកម្មសរីរាង្គដើម្បីរួមចំណែកដល់ការកាត់បន្ថយការបំបាត់ឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់នៅក្នុងបរិយាកាស។
- ពង្រីក និងបង្កើនការផ្សព្វផ្សាយតាមរយៈសារព័ត៌មាននានា អំពីការអនុវត្តកសិកម្មសរីរាង្គដល់កសិករ សហគមន៍កសិករ និងសាធារណៈជនឲ្យយល់ដឹងបន្ថែមទៀតពីគ្រោះថ្នាក់ និងជំងឺសន្តានដើម្បីចុះផុតពីការជាប់អន្ទាក់ប្រើប្រាស់សារធាតុគីមី។

៥. គ្រឹះស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និងអ្នកស្រាវជ្រាវ

- សាកលវិទ្យាល័យនានា បន្ត និងបង្កើនការសិក្សាស្រាវជ្រាវពីឥទ្ធិពលថ្នាំកសិកម្មទៅលើសុខភាពបរិស្ថាន និងសេដ្ឋកិច្ច និងជំងឺសន្តាន។

- សិក្សាបន្ថែមទៀត ពីការអនុវត្តនូវបច្ចេកទេសការពារដំណាំដោយមិនប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្ម និងជីគីមី ដើម្បីរួមចំណែកក្នុងការកាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។
- សិក្សាស្រាវជ្រាវទាក់ទងទៅនឹងការប្រើប្រាស់ភ្នាក់ងារជីវសាស្ត្រក្នុងការគ្រប់គ្រងដំណាំ និងវិធីសាស្ត្រដែលអាចជំនួសការប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្ម និងជីគីមី។

៦. ប្រជាកសិករ

- ចូលរួមកាត់បន្ថយ និងឈានទៅលុបបំបាត់ការប្រើប្រាស់សារធាតុគីមីសំយោគ (ថ្នាំកសិកម្ម និងជីគីមី)។
- បង្កើនការអនុវត្តកសិកម្មសរីរាង្គ (ប្រើប្រាស់សារធាតុដែលមានស្រាប់នៅក្នុងសហគមន៍ និងភូមិ) ដើម្បីរក្សាបាននូវសុវត្ថិភាព និងនិរន្តរភាពបរិស្ថាន។
- រួមគ្នាបង្កើតគំនិតច្នៃប្រឌិតថ្មីៗ ដែលសមស្របសំរាប់សហគមន៍ និងភូមិក្នុងការពង្រីកការងារកសិកម្ម និងរក្សាបាននូវសុវត្ថិភាពស្បៀង។
- រួមគ្នាលុបបំបាត់ការប្រើប្រាស់ថ្នាំកសិកម្មដែលហាមឃាត់ និងថ្នាំកសិកម្មដែលគ្រោះថ្នាក់ខ្លាំងក្រៃលែង។
- បង្កើនទំនាក់ទំនង និងចងក្រងសហគមន៍កសិករ និងបណ្តាញកសិករដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍រួម និងមានការចែករំលែកព័ត៌មានទាក់ទងនឹងទីផ្សារ និងការរកឃើញថ្មីៗ។
- អនុវត្តវិធានការចម្រុះគ្រប់គ្រងដំណាំ (អាយ ភី អឹម) ដូចជា ការធ្វើប្រពន្ធកសិកម្មចម្រុះ ស្រូវ ត្រី បន្លែ ការចិញ្ចឹមសត្វ ចិញ្ចឹមកង្កែប និងការធ្វើកសិកម្មសរីរាង្គដូចជា ការផលិត ស្រូវសរីរាង្គ ការដាំបន្លែសរីរាង្គគួរតែត្រូវបានគេលើកទឹកចិត្ត។

សំរាប់ព័ត៌មានបន្ថែម សូមទំនាក់ទំនង
 វេទិកានៃអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ស្តីពីកម្ពុជា
 #9-11, St 476, Toul Tumpong I, Phnom Penh, Cambodia
 លោកស្រី អ៊ឹម ផលឡៃ ប្រធានកម្មវិធីបរិស្ថាន
 Tel: (855)-12 710 115
 Email: phallay@ngoforum.org.kh
 Website: www.ngoforum.org.kh